

Policja w systemie przeciwpowodziowym

Wybrane zagadnienia

dr Grzegorz Pietrek

Katedra Nauk o Bezpieczeństwie
Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku

Powódź jest naturalnym, przejściowym zjawiskiem hydrologicznym, które jest spowodowane na przykład wezbraniem wód rzecznych lub morskich, wskutek czego po przekroczeniu stanów brzegowych następuje zalanie terenów nadbrzeżnych albo depresyjnych, powodując zagrożenie dla ludności i ich mienia.

W przypadku wystąpienia zagrożenia powodziowego Policja wykonuje nie tylko swoje zadania ustawowe, ale także realizuje działania bezpośrednie w stosunku do zagrożonej ludności, a często przekazuje do użytku swój sprzęt i inne środki jednostkom ratowniczym. Istotnym elementem skutecznego działania jest sprawne funkcjonowanie systemu zarządzania kryzysowego oraz wyposażenie jednostek w odpowiedni sprzęt ratowniczy.

Wprowadzenie

Jednym z najczęściej występujących rodzajów zagrożeń dla ludności jest podtopienie, określane jako powódź: „wezbranie wód morskich lub też rzecznych, którego skutkiem jest zalanie określonych obszarów lądu. W jej efekcie mogą wystąpić straty materialne o różnej skali. Zjawisko to zagraża również życiu oraz zdrowiu ludzi”¹, lub jako: „czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, w szczególności wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza, z wyłączeniem pokrycia przez wodę terenu wywołanego przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych”².

O rozmiarach szkody oraz liczbie ofiar spowodowanych przekroczeniem stanu brzegowego decyduje wiele czynników, w tym:

- wysokość wezbrania,
- sposób zagospodarowania zalanego terenu,
- skuteczność systemu ochrony przeciwpowodziowej, a w szczególności niezawodność (brak awarii) obwałowań oraz innych elementów tego systemu,
- głębokość i zasięg zalewu oraz prędkość przepływu wody w zalewie (wynikające z wysokości wezbrania i ukształtowania terenu zalewowego)³.

Wezbrania wywołują powódź jedynie wtedy, gdy wody zaleją tereny użytkowe człowieka i powodują szkody⁴. Najskuteczniejszym sposobem ochrony przed skutkami powodzi jest unikanie wykorzystywania dla celów działalności człowieka tere-

nów zalewowych lub korzystania z nich w taki sposób, który nie wywołuje szkód⁵.

System zarządzania zasobami wodnymi w Polsce jest złożony. Administrowanie i zarządzanie wodami stanowiącymi własność Skarbu Państwa należy do różnych organów i instytucji, których zadania i kompetencje nie przekładają się na wspólną strategię ochrony przed powodzią w poszczególnych regionach wodnych. Nałożony ustawowo na dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej obowiązek w zakresie koordynacji przedsięwzięć służących osłonie przeciwpowodziowej praktycznie jest możliwy do zastosowania z powodu rozproszonego zarządzania gospodarką wodną. Ustawodawca określił, że: „Ochronę ludzi i mienia przed powodzią realizuje się w szczególności przez:

- kształtowanie zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych;
- racjonalne retencjonowanie wód oraz użytkowanie budowli przeciwpowodziowych, a także sterowanie przepływami wód;
- zapewnienie funkcjonowania systemu wczesnego ostrzegania przed niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w atmosferze i hydrosferze oraz prognozowanie powodzi;
- zachowanie, tworzenie i odtwarzanie systemów retencji wód; budowę, rozbudowę i utrzymywanie budowli przeciwpowodziowych; prowadzenie akcji lodołamania”⁶.

System ochrony przeciwpowodziowej należy postrzegać jako działania kompleksowe, obszarem obejmujące:

- a) techniczne sposoby ochrony przed powodzią:
 - budowę zbiorników retencyjnych,

ZARZĄDZANIE I PLANOWANIE W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH

- prowadzenie bieżącej kontroli i remontów obwałowań oraz budowę nowych,
- tworzenie polderów i kanałów ulgi,
- zwiększenie naturalnych zdolności odpływowych koryt rzecznych, w tym utrzymanie międzywala zgodnie z przeznaczeniem,
- właściwe utrzymanie melioracji miejskich (odwodnienie terenów zurbanizowanych),
- sprawny system prognoz i monitoringu hydrologiczno-meteorologicznego;

b) nietechniczne:

- opracowanie planów zagospodarowania przestrzennego miast, regionów i lokalnych uwzględniających ochronę przeciwpowodziową jako niezbędny element bezpieczeństwa ludności i mienia,
- opracowanie uregulowań prawnych zakazujących budowy wszelkich obiektów w międzywale i na terenach zalewowych,
- opracowanie map terenów zalewowych z określonym stopniem ryzyka powodzi,
- doskonalenie powiązań operacyjnych na różnych szczeblach odpowiedzialności,
- doskonalenie systemu wczesnego ostrzegania i powiadamiania,
- powszechną edukację ludności⁷.

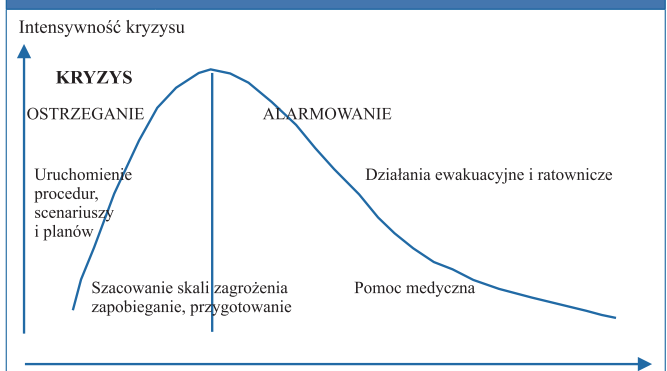
Celem niniejszego artykułu jest wskazanie funkcji Policji w ramach systemu zarządzania kryzysowego na terenie powiatu. Policja wykonuje zadania wspomagające, które wpływają na skuteczność i efektywność systemu przeciwpowodziowego powiatu.

1. Zarządzanie i planowanie w sytuacjach kryzysowych

Według ustawodawcy sytuacją kryzysową nazywa się: „sytuację wpływającą negatywnie na poziom bezpieczeństwa ludzi, mienia w znacznych rozmiarach lub środowiska, wywołującą znaczne ograniczenia w działaniu właściwych organów administracji publicznej ze względu na nieadekwatność posiadanych sił i środków”⁸. W momencie, kiedy jednostka nie radzi sobie z kryzysem – natychmiastową zmianą, nagłym zwrotem – i dochodzi do braku opanowania kryzysu, skutkiem może być sytuacja kryzysowa. Nie wszystkie sytuacje kryzysowe można przewidzieć, natomiast trzeba być przygotowanym na ich wystąpienie. W tym przypadku niezbędne jest zarządzanie zarówno podczas działań zapobiegawczych, jak i podczas prac prowadzonych w czasie kryzysu oraz po jego wystąpieniu. Zarządzanie kryzysowe zostało zdefiniowane jako: „działalność organów administracji publicznej będąca elementem kierowania bezpieczeństwem narodowym, która polega na zapobieganiu sytuacjom kryzysowym, przygotowaniu do przejmowania nad nimi kontroli w drodze zaplanowanych działań, reagowaniu w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych, usuwaniu ich skutków oraz odtwarzaniu zasobów i infrastruktury krytycznej”⁹.

Nie da się stworzyć uniwersalnych metod działań, które można by było wykorzystać w każdej sytu-

Rysunek 1. Przebieg sytuacji kryzysowej

Źródło: opracowanie własne na podstawie: K. Sienkiewicz-Małjurek, F.R. Krynojewski, *Zarządzanie kryzysowe w administracji publicznej. Zarządzanie bezpieczeństwem*, Difin SA, Warszawa 2010, s. 24.

acji kryzysowej. Na poziomie powiatowym działania związane z sytuacją kryzysową są wykonywane w przypadku, gdy wystąpi ona na terenie co najmniej dwóch gmin.

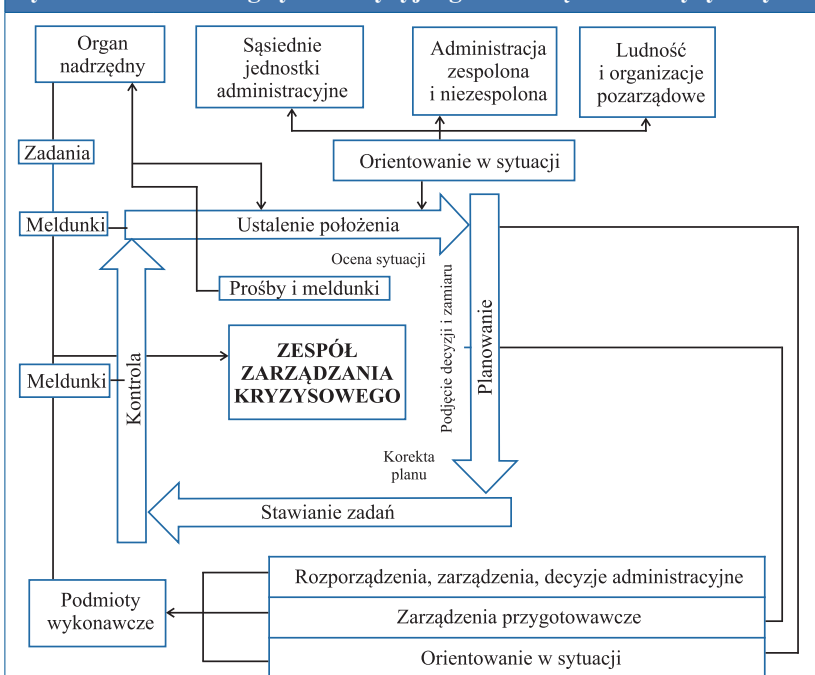
Na każdym szczeblu – centralnym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym – tworzy się plany zarządzania kryzysowego po to, aby zapewnić mieszkańcom na danym obszarze warunki ochrony przed wystąpieniem zagrożeń.

Plan zarządzania kryzysowego składa się z następujących elementów:

1) plan główny:

- a) charakterystyka zagrożeń oraz ocena ryzyka ich wystąpienia, w tym dotyczących infrastruktury krytycznej, oraz mapy ryzyka i mapy zagrożeń;
- b) zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego w formie siatki bezpieczeństwa;

Rysunek 2. Przebieg cyklu decyzyjnego w zarządzaniu kryzysowym

Źródło: opracowanie własne na podstawie: K. Sienkiewicz-Małjurek, F.R. Krynojewski, *Zarządzanie kryzysowe w administracji publicznej. Zarządzanie bezpieczeństwem*, s. 45.

- c) zestawienie sił i środków planowanych do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych;
- d) zadania określone planami działań krótkoterminowych, o których mowa w art. 92 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.);
- 2) zespół przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowych:
 - a) zadania w zakresie monitorowania zagrożeń;
 - b) tryb uruchamiania sił i środków;
 - c) procedury reagowania kryzysowego;
 - d) współdziałanie między siłami;
- 3) załączniki funkcjonalne planu głównego:
 - a) procedury realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego, w tym związane z ochroną infrastruktury krytycznej;
 - b) organizację łączności;
 - c) organizację systemu monitorowania zagrożeń, ostrzegania i alarmowania;
 - d) zasady informowania ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania na wypadek zagrożeń;
 - e) organizację ewakuacji z obszarów zagrożonych;
 - f) organizację ratownictwa, opieki medycznej, pomocy społecznej oraz pomocy psychologicznej;
 - g) organizację ochrony przed zagrożeniami charakterystycznymi dla danego obszaru;
 - h) wykaz zawartych umów i porozumień związanych z realizacją zadań zawartych w planie zarządzania kryzysowego;
 - i) zasady oraz tryb oceniania i dokumentowania szkód;
 - j) procedury uruchamiania rezerw państwowych;
 - k) wykaz infrastruktury krytycznej znajdującej się odpowiednio na terenie województwa, powiatu lub gminy, objętej planem zarządzania kryzysowego;
 - l) priorytety w zakresie ochrony oraz odtwarzania infrastruktury krytycznej¹⁰.

Podczas tworzenia planu zarządzania kryzysowego należy brać pod uwagę każdą możliwą sytuację, która mogłaby zagrozić bezpieczeństwu, np. na terenie danego powiatu czy też gminy, ze względu na ich położenie geograficzne. Należy się skupić na analizie przyczyn zagrożeń, ocenie zagrożeń oraz skutków tych zagrożeń, ponieważ każdy obszar położony w Polsce jest narażony na inne zagrożenia.

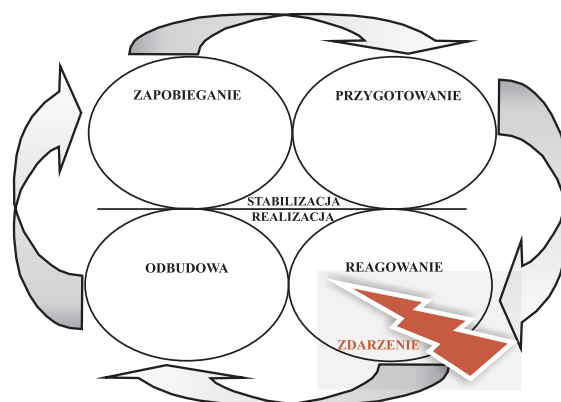
Na proces zarządzania kryzysowego składa się:

- 1) **okres stabilizacji** występujący przed pojawieniem się sytuacji kryzysowej i zawierający fazy: zapobiegania oraz przygotowania,
- 2) **okres realizacji** występujący po pojawieniu się sytuacji kryzysowej i zawierający fazy: reagowania oraz odbudowy¹¹ (rys. 3).

Okres stabilizacji, który zawiera w sobie dwie pierwsze fazy zarządzania kryzysowego, obejmuje następujące zadania wykonywane z pomocą osób biorących udział w zarządzaniu kryzysowym, jak i osób niemających bezpośredniego kontaktu z zarządzaniem kryzysowym, np.: przedstawicieli mediów, kierowników zakładów pracy:

- 1) **faza zapobiegania** – w tej fazie wykonywane są zadania, których głównym celem jest wykluczanie oraz jak największe eliminowanie możliwości wystąpienia niebezpieczeństw; podczas tych działań dokonuje się różnych analiz zagrożeń oraz planowania; zwraca się również uwagę na stan techniczny infrastruktury, jak i wykonuje się zadania zapobiegawcze podwyższające bezpieczeństwo, np.: bu-

Rysunek 3. Fazy zarządzania kryzysowego z uwzględnieniem momentu zajścia sytuacji kryzysowej

Źródło: opracowanie własne na podstawie: K. Sienkiewicz-Małyjurek, F.R. Krynojewski, *Zarządzanie kryzysowe w administracji publicznej. Zarządzanie bezpieczeństwem*, s. 21.

dowa wałów przeciwpowodziowych; jest to bardzo ważna faza w całym procesie, ponieważ zaniechanie działań na tym etapie może doprowadzić do poważnych skutków;

- 2) **faza przygotowania** – w tej fazie również zwraca się uwagę na potencjalne skutki zagrożeń, ale najważniejszą rzeczą jest przede wszystkim dopilnowanie, aby w czasie kryzysu można było skorzystać z jak największej liczby sił czy też środków; zakres działań obejmuje np. opracowywanie planów zarządzania kryzysowego, sprawność działania centrów zarządzania kryzysowego oraz poszczególnych systemów potrzebnych zarówno do informowania, jak i alarmowania w czasie zagrożenia.

Drugi okres – **okres realizacji** – zawierający dwie kolejne fazy zarządzania kryzysowego polega już na samym kontrolowaniu sytuacji po wystąpieniu zagrożenia. Najważniejszym celem jest koordynowanie działań, minimalizowanie szkód oraz w jak największym stopniu przywrócenie stanu zbliżonego do tego przed zniszczeniami¹².

W poszczególnych fazach wyodrębnia się zadania:

- 1) **faza reagowania** – w tej fazie uruchamiane są jednostki ratownicze, ważne jest sprawne korzystanie z planów zarządzania kryzysowego, sprawnie psychologiczne, ale też podstawowym zadaniem jest jak najszybsze informowanie mieszkańców o zagrożeniach; istotną rzeczą w tej fazie jest przede wszystkim sprawna komunikacja¹³;
- 2) **faza odbudowy** – kluczowymi zadaniami jest przywrócenie do stanu poprzedniego zniszczonej bądź uszkodzonej na skutek katastrofy infrastruktury oraz opracowywanie metod jej ulepszenia i wzmocnienia; w tej fazie są dokonywane wyliczenia szkód, pomoc społeczna oraz wyciąganie wniosków; ta faza ma swój początek już w fazie reagowania; składa się z kilku etapów, a więc jest to faza, która trwa najdłużej oraz jest najbardziej kosztowna¹⁴.

Proces zarządzania kryzysowego jest ciągły, ponieważ w momencie zakończenia fazy odbudowy, w której wyciągane są wnioski stanowiące podstawę do ewentualnej poprawy kolejnych działań, wszystko zaczyna się od nowa, a więc od fazy zapobiegania¹⁵.

2. System zarządzania kryzysowego

Za stan bezpieczeństwa, w tym przeciwpowodziowego, w powiecie odpowiada starosta. Jak podstawowy organ służący do wypełnienia tego prawa i obowiązku wskazany jest Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej (PSP) wraz z siłami i środkami. PSP działa w sytuacjach zagrożeń kryzysowych w ramach krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (KSRG). Zgodnie z właściwością terytorialną, KSRG tworzą oraz koordynują jego funkcjonowanie następujące organy władzy:

- **wójt** (burmistrz lub prezydent miasta) w zakresie zadań ustalonych przez wojewodę,
- **starosta**, który określa zadania i kontroluje wykonywanie zadań na obszarze powiatu, a w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń życia, zdrowia, środowiska i mienia zarządza systemem przy pomocy powiatowego zespołu zarządzania kryzysowego,
- **wojewoda**, który określa zadania i kontroluje ich wykonanie na obszarze województwa, a w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń życia, zdrowia, środowiska i mienia zarządza systemem przy pomocy wojewódzkiego zespołu zarządzania kryzysowego¹⁶.

KSRG zorganizowany jest w sposób zapewniający jego ciągłe funkcjonowanie na **poziomach**:

- **powiatowym**, jako podstawowym poziomie wykonawczym działań ratowniczych na obszarze gmin i powiatu,
- **wojewódzkim**, jako poziomie wspomaganie i koordynacji działań ratowniczych na obszarze województwa,
- **centralnym**, jako poziomie wspomaganie i koordynacji działań ratowniczych na obszarze kraju.

Ważnym poziomem budowania systemu jest **powiat**, gdyż tam przyjmowane są wszelkie zgłoszenia o zdarzeniach wymagających podjęcia działań ratowniczych w oparciu o procedury ujęte w planach ratowniczych oraz realizowane są działania ratownicze, również wówczas, gdy siły i środki gminnych podmiotów ratowniczych są niewystarczające i wymagają wsparcia z poziomu wojewódzkiego i krajowego¹⁷.

Struktura KSRG w poszczególnych powiatach zależy od rodzaju zagrożeń i sieci jednostek ratowniczych, a ta jest zależna od możliwości włączenia do systemu – poza jednostkami ochrony przeciwpożarowej – innych służb i podmiotów funkcjonujących na obszarze powiatu, zarówno na podstawie decyzji starosty, jak i umowy cywilnoprawnej podpisanej ze starostą.

Dysponowanie jednostek systemu do działań ratowniczych oraz alarmowanie podmiotów współdziałających odbywa się poprzez powiatowe stanowisko kierowania PSP, współdziałające ze stanowiskami dyżurnymi administracji samorządowej wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) i starostów oraz zintegrowane z punktami alarmowymi komponentów systemu.

Zapewnienie skutecznych warunków realizacji bieżących zadań ratowniczych przez podmioty KSRG na obszarze powiatu leży w gestii starosty, który:

- uzgadnia wspólne działanie podmiotów systemu,
- zatwierdza plany ratownicze oraz programy działania powiatowych służb, inspekcji i straży oraz innych jednostek organizacyjnych powiatu w zakresie ich udziału w KSRG,
- określa zadania KSRG na obszarze powiatu oraz kontroluje ich realizację,
- uwzględnia w projekcie budżetu powiatu niezbędne środki finansowe na skuteczne działania ratownicze powiatowych służb, inspekcji i straży oraz innych jednostek organizacyjnych powiatu, jak też dysponuje rezerwą budżetową powiatu,

- powołuje powiatowy zespół zarządzania kryzysowego i mu przewodniczy.

W sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń życia, zdrowia lub środowiska oraz w stanach kryzysu starosta kieruje krajowym systemem ratowniczo-gaśniczym w zakresie:

- określania celów do osiągnięcia i priorytetów działań ratowniczych,
- zabezpieczenia logistyki dla sił ratowniczych i pomocniczych,
- zapewnienia minimalnych wymogów do przetrwania ludności na obszarach (lub z obiektów) dotkniętych zdarzeniem,
- nadzorowania realizacji przydzielonych zadań oraz monitorowania przebiegu działań ratowniczych¹⁸.

Dla odpowiedniego przygotowania powiatu do zwalczania powstałych zagrożeń i usuwania ich skutków oraz koordynacji działań ratowniczych starostowie posiadają kilka narzędzi:

- **plan ratowniczy powiatu** zawierający podstawowe zadania i procedury postępowania na wypadek zagrożeń; plan taki dla obszaru powiatu opracowuje komendant powiatowy PSP, a zatwierdza starosta; w planie ratowniczym określone są zadania dla podmiotów wchodzących w skład systemu ratowniczo-gaśniczego i dla podmiotów współdziałających oraz zasady i sposób ich alarmowania; komendant powiatowy uzgadnia plan ratowniczy z jednostkami systemu ratowniczego oraz z podmiotami współdziałającymi z systemem, w części dotyczącej ich zadań;
- **powiatowy zespół zarządzania kryzysowego**, który jest organem doradczym starosty;
- **powiatowe centrum zarządzania kryzysowego**¹⁹.

W przypadku, gdy siły i środki systemu ratowniczo-gaśniczego na obszarze powiatu okażą się niewystarczające (dramatyczny wzrost skali zdarzenia, równoczesność zdarzeń, brak jednostek specjalistycznych) lub zdarzenie swym zasięgiem wykracza poza obszar powiatu, uruchamiany jest wyższy poziom KSRG – poziom wojewódzki.

Kierowanie (dowodzenie) działaniami ratowniczymi, których rozmiar lub zasięg przekracza możliwości sił ratowniczych poziomu powiatu, przejmuje komendant wojewódzki PSP lub upoważniony przez niego oficer.

Poziom wojewódzki spełnia rolę wspomagającą i koordynacyjną w sytuacjach wymagających użycia sił i środków spoza powiatu, w którym ma miejsce zdarzenie. Podstawowe siły i środki KSRG na poziomie województwa to wojewódzki odwód operacyjny z grupami specjalistycznymi (wydzielone siły i środki z poziomów powiatowych) oraz krajowa baza sprzętu specjalistycznego²⁰.

Dysponowanie jednostek systemu do działań ratowniczych oraz alarmowanie podmiotów współdziałających odbywa się poprzez Wojewódzkie Stanowisko Koordynacji Ratownictwa PSP, współdziałające z centrami zarządzania kryzysowego wojewodów oraz administracją zespoloną (np. Komendantem Wojewódzkim Policji, Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska, Wojewódzkim Inspektorem Nadzoru Budowlanego, Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym) i niezespoloną (Oddziałem Straży Granicznej, Zarządem Gospodarki Wodnej, Urzędem Żeglugi Śródlądowej, Wojskową Komendą Uzupełnień i innymi). Istotną rolę w zakresie koordynacji działań jednostek KSRG z podmiotami współdziałającymi z systemem na obszarze województwa pełni wojewoda, poprzez wojewódzki zespół zarządzania kryzysowego²¹.

Procedury działania i uruchamiania systemu ratowniczo-gaśniczego na poziomie województwa, w odniesieniu do poszczególnych typów zagrożeń, są określone w wojewódzkim planie

ratowniczym, do opracowania którego zobowiązany jest komendant wojewódzki PSP. Ich treść stanowią wybrane elementy planów ratowniczych tych powiatów, w których siły i środki są niewystarczające do usuwania istniejących tam zagrożeń. Ponadto zawierają one organizacyjno-techniczne sposoby likwidacji zagrożeń wymagających zaangażowania w działaniach ratowniczych znacznych sił i środków (np. klęski żywiołowe) oraz zagrożeń, które mogą powstać na granicy powiatów lub województwa. Komendant wojewódzki uzgadnia plan ratowniczy z podmiotami KSRG oraz z podmiotami współdziałającymi z systemem, w części dotyczącej ich zadań. Plan ratowniczy zatwierdza wojewoda²². W przypadku zdarzenia, gdy siły i środki KSRG na poziomie województwa okazały się niewystarczające lub zdarzenie (zagrożenie) przekracza obszar województwa, uruchamiany jest najwyższy poziom systemu ratowniczego – poziom centralny (kraju). Kierowanie (dowodzenie) działaniami ratowniczymi, których rozmiar lub zasięg przekracza możliwości sił ratowniczych poziomu wojewódzkiego, przejmuje Komendant Główny PSP lub upoważniony przez niego oficer²³.

Poziom centralny (kraju) spełnia rolę wspomagającą i koordynacyjną w sytuacjach wymagających użycia sił i środków spoza województwa, w którym ma miejsce zdarzenie. Podstawowe siły i środki krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na poziomie centralnym to centralny odwód operacyjny z grupami specjalistycznymi (wydzielone siły i środki z poziomów wojewódzkich), krajowe bazy sprzętu specjalistycznego oraz siły i środki szkół PSP²⁴.

Dysponowanie jednostek systemu do działań ratowniczych oraz alarmowanie podmiotów współdziałających odbywa się poprzez Krajowe Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony Ludności (KCKRiOL), pełniące również funkcję międzyresortowego centrum zarządzania kryzysowego. Uruchamianie poziomów wspomagania (wojewódzkiego i centralnego) następuje na żądanie kierującego działaniami ratowniczymi poprzez powiatowe stanowisko kierowania – przy uruchamianiu poziomu wojewódzkiego – i poprzez wojewódzkie stanowisko koordynacji ratownictwa – przy uruchamianiu poziomu centralnego²⁵. W przypadku zagrożeń wymagających współdziałania na szczeblu centralnym podmiotów KSRG z podmiotami innych resortów rolę koordynatora pełni minister właściwy do spraw wewnętrznych przy pomocy Zespołu do Spraw Kryzysowych i Centrum Zarządzania Kryzysowego tworzonego na bazie KCKRiOL²⁶.

Na szczeblu centralnym podpisane są przez Komendanta Głównego PSP porozumienia o włączeniu do systemu lub współdziałaniu z systemem podmiotów, których działalność może być przydatna w akcjach ratowniczych. Porozumienia zawierane na szczeblu centralnym określają ogólne ramy współpracy w zakresie ratownictwa i są podstawą do zawierania szczegółowych porozumień na poziomie wojewódzkim i powiatowym²⁷.

System wspomagają na zasadzie zawartych porozumień służby, inspekcje i straże.

3. Policja w systemie zarządzania kryzysowego

Policja wchodzi w skład powiatowej administracji zespolonej (z administracją samorządową), w sytuacjach kryzysowych podlega staroście powiatu. Ze zwierzchnictwa tego wynikają wymienione w ustawach uprawnienia starosty wobec Policji; merytoryczne – jeżeli chodzi o wykonywanie przez Policję jej zadań, personalne – wobec komendantów Policji, finansowe

– dotyczące pokrywania kosztów funkcjonowania Policji²⁸. W sytuacjach kryzysowych Policja szczebla powiatowego ściśle współdziała z jednostkami KSRG²⁹.

Poddanie komendantów powiatowych Policji zwierzchnictwu starosty nie oznacza usunięcia ich spoza władztwa Komendanta Głównego Policji. Nie narusza też zasady hierarchicznego podporządkowania komendantów Policji i ich podwładnych swoim przełożonym. Zakres tego władztwa i podporządkowania określa ustawa o Policji. Komendant powiatowy Policji składa staroście (także radzie powiatu) roczne sprawozdanie ze swojej działalności, a także informacje o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego. W razie zagrożenia bezpieczeństwa publicznego lub niebezpiecznego zakłócenia porządku publicznego sprawozdania i informacje są składane niezwłocznie na każde żądanie starosty³⁰.

W powiecie starosta jako przewodniczący zarządu powiatu jest organem wykonawczym samorządu powiatowego, komendant powiatowy zaś pozostaje organem administracji rządowej³¹.

Ze względu na rodzaj zdarzenia, podczas którego jest wymagane podjęcie działań, zostały wyróżnione trzy sposoby organizacyjne przedsięwzięć:

- 1) interwencje – działania z wykorzystaniem zasobów, które w danym momencie są dostępne;
- 2) akcje – działania, które wymagają dostępności zasobów nieosiągalnych w danym momencie;
- 3) operacje – działania, które mogą wykroczyć poza teren komendy powiatowej Policji oraz komendy miejskiej Policji, ale też prace, które wymagają użycia większych zasobów³².

W sytuacjach kryzysowych Policja, zgodnie z ze swoimi kompetencjami³³, zajmuje się między innymi:

- 1) w zakresie alarmowania i ostrzegania:
 - a) uzyskiwaniem, przetwarzaniem oraz przekazywaniem informacji o zagrożeniach na potrzeby dowodzenia i kierowania,
 - b) komunikacją z ludnością o zagrożeniach dzięki systemom łączności,
 - c) współdziałaniem z innymi służbami poprzez przekazywanie informacji dzięki systemom łączności;
- 2) w zakresie działań porządkowych:
 - a) umożliwianiem swobodnego dojazdu służbom ratowniczym,
 - b) informowaniem o objazdach,
 - c) pilnowaniem porządku w miejscu, gdzie pracują jednostki ratownicze,
 - d) zapobieganiem panice,
 - e) pilotowaniem kolumn jednostek ratowniczych,
 - f) przekazywaniem informacji na temat miejsc zbiórek,
 - g) kierowaniem ruchem w miejscach oblężonych przez osoby ewakuowane,
 - h) ochroną miejsc, w których znajdują się punkty medyczne,
 - i) ochroną pozostawionego mienia,
 - j) ochroną miejsc, w których znajdują się punkty humanitarne,
 - k) przeszukiwaniem terenu w związku z porzuconym mieniem,
 - l) identyfikowaniem ofiar;
- 3) w zakresie bezpośrednich działań ratowniczych:
 - a) pomocą podczas ewakuacji ludności poszkodowanej, pomocą osobom starszym i chorym oraz umieszczeniem tych osób w miejscu bezpiecznym,
 - b) udzielaniem pierwszej pomocy,
 - c) udostępnianiem swoich środków podczas działań ratowniczych,

POLICJA W SYSTEMIE ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

- d) udostępnianiem obiektów policyjnych w ramach prowadzonych działań,
- e) zabezpieczaniem urządzeń technicznych;
- 4) w zakresie działań przywracających stan będący przed nadejściem zagrożenia:
 - a) regulacją ruchu osób i pojazdów,
 - b) udzielaniem informacji dotyczących miejsc pobytu osób poszkodowanych, mienia oraz udzielaniem informacji o aktualnej sytuacji, stanie zagrożenia³⁴.

Aby te działania były skuteczne, podstawowym warunkiem jest przygotowanie procedur postępowania, jak również odpowiednie przygotowanie zintegrowanego planu współdziałania różnych służb i instytucji. Nie można zapominać o systematycznych ćwiczeniach jednostek policyjnych, a także o stałym podnoszeniu sprawności tych jednostek. Za realizację tych przedsięwzięć są odpowiedzialne zespoły zarządzania kryzysowego przy jednostkach organizacyjnych Policji w całej Polsce. Ochrona bezpieczeństwa jest związana głównie z zadaniami przypisanymi Policji³⁵.

Zakres zadań podczas interwencji w przypadku wystąpienia powodzi, ale też innych sytuacji kryzysowych, wymaga zaangażowania nie tylko Policji. Wynikiem połączenia sił wszystkich podmiotów KSRG jest szybkie i efektywne prowadzenie działań na miejscu zdarzenia.

Współdziałanie pojmuje się jako: „uzgodnione ześrodkowanie wysiłków i działań różnych rodzajów wojsk i sił zbrojnych co do zadań, czasu, miejsca, przestrzeni i ich taktyczno-operacyjnych możliwości w myśl ogólnego zamiaru osiągnięcia celu operacji czy walki”³⁶.

Istotą współdziałania jest realizacja wytyczonych celów przez zaangażowane jednostki, ale ze wspólnym udziałem, wspólnymi siłami. Cechy, którymi charakteryzuje się współdziałanie, to:

- a) zbiorowy cel uczestników;
- b) uzgodnienie prac związanych z realizacją celu;
- c) wypełnienie własnych zadań z zaangażowaniem jednostek współdziałających³⁷.

Policja – na podstawie właściwych porozumień – współpracuje z PSP³⁸ oraz Strażą Graniczną³⁹. Podczas działań prowadzonych przy powodziach i innych sytuacjach kryzysowych Policja i PSP współpracują, realizując zadania, tj.:

- 1) konsultowanie zjawisk i sytuacji mogących stworzyć zagrożenie;
- 2) konsultowanie planów działania oraz planów ratowniczych w przypadku zagrożenia;
- 3) wspólne informowanie o podmiotach mających dostęp do specjalistycznego sprzętu ratowniczego;
- 4) wspólne informowanie oraz ostrzeżenie o występującym zdarzeniu;
- 5) sprawne zarządzanie działaniami podczas interwencji;
- 6) kompetentne wykonywanie swoich zadań podczas interwencji⁴⁰.

Współpraca Policji ze Strażą Graniczną skupia się na zwalczaniu przestępczości. Jednostka Straży Granicznej uczestniczy także w działaniach podczas sytuacji kryzysowej i pomaga Policji. W porozumieniu między komendantami głównymi Policji i Straży Granicznej zakres współpracy dotyczy:

- 1) wsparcia logistycznego;
- 2) ochrony bezpieczeństwa oraz porządku publicznego;
- 3) pilnowania i monitorowania sytuacji przy strefach granicznych⁴¹.

Jednostki Policji prowadzą również wspólne działania ze strażami gminnymi (miejskimi)⁴². Nadzór nad czynnościami straży

gminnej pełni Komendant Główny Policji poprzez właściwego Komendanta Wojewódzkiego Policji. Straż gminna (miejaska) przede wszystkim pełni funkcję wspomagającą Policję. Policja i straż gminna współdziała, a więc może być zawarte porozumienie między organem zarządzającym strażą gminną a Policją. Działania opisane w porozumieniu dotyczą głównie:

- 1) ochrony bezpieczeństwa miejsc publicznych;
- 2) kontroli sytuacji drogowej podczas ewentualnych wystąpień sytuacji kryzysowych;
- 3) prac porządkowych dotyczących usuwania skutków po katastrofach;
- 4) ochrony obiektów publicznych i urządzeń służących ludziom;
- 5) informowania ludności o bieżącej sytuacji.

Współpraca między Policją a strażami gminnymi polega głównie na:

- 1) wymianie informacji;
- 2) usprawnianiu systemów łączności;
- 3) odpowiednim rozmieszczeniu służb w zależności od występujących zagrożeń.

Współpraca między tymi jednostkami jest realizowana poprzez:

- 1) spotkania komendantów, dotyczące bieżącej sytuacji;
- 2) ustalanie wspólnych zadań;
- 3) bieżące konsultacje.

Na terenach dotkniętych powodzią występują takie zagrożenia, jak:

- 1) utrata życia i zdrowia osób;
- 2) utrata mienia;
- 3) naruszenia porządku publicznego;
- 4) wybuch paniki i nieprzestrzeganie wydawanych poleceń;
- 5) utrudnienia związane z przemieszczaniem się osób poszkodowanych;
- 6) utrudnienia występujące na drogach, związane ze wzmożonym ruchem;
- 7) zagrożenia o charakterze kryminalnym, np.: kradzieże rzeczy osób opuszczających swoje domy;
- 8) agresywne zachowania związane z napiętą sytuacją⁴³.

Ogłaszając stan pogotowia przeciwpowodziowego, komendanci Policji podejmują następujące decyzje nakazujące:

- 1) wprowadzenie stanu pełnej mobilizacji i gotowości;
- 2) zawiązanie współdziałania między jednostkami biorącymi udział w działaniach;
- 3) działania porządkowe, organizacyjne oraz zapobiegawcze;
- 4) analizowanie bieżącego stanu zagrożenia⁴⁴.

Podczas akcji działaniami kieruje właściwy ze względu na miejsce zdarzenia Komendant Powiatowy Policji lub wyznaczony przez niego dowódca operacji. W przypadku zagrożenia powodziowego zostaje powoływany sztab kryzysowy, którego zadaniem jest uzyskiwanie aktualnych informacji dotyczących bieżących sytuacji. Sztab prowadzi również działania koordynujące współpracę Policji z innymi jednostkami ratowniczymi, a w szczególności z PSP⁴⁵.

Zadania, które Policja wykonuje na miejscu objętym powodzią, polegają na:

- 1) alarmowaniu i ostrzeganiu ludności o danym zagrożeniu;
- 2) zapewnieniu bezpieczeństwa oraz porządku publicznego;
- 3) udzielaniu pomocy podczas ewakuacji osobom poszkodowanym;
- 4) zabezpieczeniu rzeczy osób pozostawiających swoje miejsce zamieszkania;
- 5) zabezpieczeniu sytuacji na drogach;

- 6) przypisaniu odpowiednim patrolom zadań zapobiegających kradzieżom mienia;
- 7) wyznaczeniu odpowiednich objazdów miejsc dotkniętych powodzią;
- 8) przekazywaniu środkom masowego przekazu informacji o bieżącej sytuacji, przede wszystkim drogowej;
- 9) identyfikowaniu ofiar śmiertelnych⁴⁶.

Rodzaje funkcji są określone w siatce bezpieczeństwa, którą sporządzają pracownicy komend Policji. Policja w swoich działaniach może pełnić funkcję wiodącą, koordynującą lub pomocniczą. Działając pod kierownictwem starosty i w powiązaniu z PSP, Policja podczas powodzi głównie wykonuje działania polegające na:

- umożliwieniu dojazdu na miejsce zdarzenia jednostkom ratowniczym;
- organizowaniu objazdów i kierowaniu ruchem w miejscach zagrożonych;
- ochronie porządku w miejscach pracy ekip ratowniczych;
- ochronie miejsc i procesu dystrybucji pomocy humanitarnej;
- zabezpieczaniu mienia na terenach zalanych;
- egzekwowaniu przestrzegania przepisów i poleceń kierujących działaniami ratowniczymi;
- identyfikacji ofiar i prowadzeniu ich wykazu;
- powiadamianiu ludności na obszarach zagrożonych zalaniem;
- pomocy w ewakuacji osób poszkodowanych, również z użyciem policyjnych środków transportu;
- udziale w pracach zabezpieczających urządzenia techniczne i teleinformatyczne⁴⁷.

Podsumowanie

Policja jest istotną częścią administracji zespolonej, ważnym elementem systemu zarządzania kryzysowego, w tym wypadku podsystemu wykonawczego. Podczas działań „antykryzysowych” wykonuje czynności natury prewencyjnej, które zostały opisane. Bez tego typu działań z całą pewnością sprawne i skuteczne działania prowadzone przez inne służby, inspekcje i straże byłyby ograniczone, a w wielu przypadkach nawet niemożliwe.

Na marginesie tych rozważań pojawia się problem związany z tym, że podczas dynamicznej sytuacji powodziowej często konieczne jest użycie policjantów do działań stricte ratowniczych. Należy więc zadać pytanie, czy policjanci biorący udział w działaniach potrafią pływać? Można z całą pewnością uznać, że nie wszyscy. Powoduje to dodatkowe zagrożenie dla samych funkcjonariuszy. Wywołuje to też obawę przed samym żywiołem, ale może również być przyczyną zaniechania w chwili konieczności ratowania życia osób poszkodowanych powodzią. Tak więc umiejętność pływania funkcjonariuszy publicznych wydaje się niezbędna do wykonywania zadań na obszarze wodnym podczas zdarzeń nadzwyczajnych. Policjanci podczas powodzi, realizując swoje zadania, muszą być wyposażeni w odpowiednie kwalifikacje, umiejętności, sprzęt – w tym do ochrony osobistej.

Policja posiada funkcjonariuszy przygotowanych do pełnienia służby prewencyjnej na obszarach wodnych⁴⁸, którzy kształceni są w Centrum Szkolenia Policji w Legionowie⁴⁹, w części do wykonywania zadań z zakresu ratownictwa wodnego. Są to głównie policjanci z posterunków czy komisariatów wodnych. Niektórzy szkolą się niejako na własny rachunek – często jako ratownicy wodni. Ponadto od kandydatów do służby w Policji⁵⁰ nie wymaga się umiejętności pływania.

Wyniki i wnioski

1. Policja współpracuje z różnymi podmiotami w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas powodzi, posiadając zasoby właściwie do tego przygotowane.
2. Tylko wąska grupa policjantów jest przygotowana do wykonywania czynności w zakresie ratownictwa wodnego.
3. Do sprawdzianu kwalifikacyjnego dla kandydatów do służby w Policji należy wprowadzić sprawdzian umiejętności pływania.

Słowa kluczowe: zarządzanie kryzysowe, system przeciwpowodziowy, Policja

Keywords: crisis management, flood system, the Police

¹ S. Grykień, *Spoleczny i ekonomiczny wymiar powodzi we Wrocławiu w 1997 roku*, ZANTE, Wrocław 2008, s. 27.

² Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r. poz. 469, z późn. zm.).

³ *Problemy hydrotechniki: Modelowanie i hydroinformatyka oraz wybrane zagadnienia ochrony przeciwpowodziowej*, red. Kostecki S., Dolnośląskie Wydawnictwo Edukacyjne, Wrocław 2006, s. 49.

⁴ Tamże, s. 52.

⁵ R. Koślarz, P. Dziedzic, *Poradnik projektowania obwałowań rzecznych*, IMS, Wrocław 1999, s. 82.

⁶ Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, art. 88k.

⁷ G. Pietrek, *Powódź 2010. Ochrona przeciwpowodziowa w Polsce z perspektywy administracji publicznej*, Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa, Poznań, 2014, s. 12.

⁸ Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 1166, z późn. zm.), art. 3 pkt 1.

⁹ Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, art. 2.

¹⁰ Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, art. 5 ust. 1 pkt 2.

¹¹ K. Sienkiewicz-Małyjurek, F.R. Krynojewski, *Zarządzanie kryzysowe w administracji publicznej*, s. 19.

¹² G. Pietrek, *Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych*, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej, Słupsk 2013.

¹³ J. Ziarko, J. Walas-Trębacz, *Podstawy zarządzania kryzysowego. Część I. Zarządzanie kryzysowe w administracji publicznej*, sp. z o.o. – Oficyna Wydawnicza AFM, Kraków 2010, s. 105.

¹⁴ G. Pietrek, *Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych*.

¹⁵ K. Sienkiewicz-Małyjurek, F.R. Krynojewski, *Zarządzanie kryzysowe w administracji publicznej*, s. 21.

¹⁶ Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 191, z późn. zm.), ustawa o Państwowej Straży Pożarnej z dnia 24 sierpnia 1991 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 603) i rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz. U. Nr 46, poz. 239).

¹⁷ G. Pietrek, *Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych*, s. 125.

¹⁸ Tamże, s. 127.

¹⁹ Tamże, s. 127–128.

²⁰ Tamże, s. 128.

²¹ Tamże.

²² Tamże.

²³ Tamże, s. 129.

²⁴ Tamże.

²⁵ Tamże.

²⁶ Tamże.

²⁷ Tamże, s. 130.

²⁸ M. Sławiński, *Zwierzchnictwo wojewody i starosty nad Policją*, Centrum Szkolenia Policji w Legionowie, Warszawa, 1999, s. 26–27.

²⁹ Tamże.

³⁰ Tamże, s. 27 i 32.

³¹ Tamże, s. 35.

³² G. Pietrek, *Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych*, s. 133.

³³ Zarządzenie nr 24 Komendanta Głównego Policji z dnia 10 listopada 1998 r. w sprawie realizacji przez Policję zadań w warunkach katastrof naturalnych i awarii technicznych (Dz. Urz. KGP z 1999 r. Nr 7, poz. 36).

³⁴ *Ochrona przed powodzią*, Główny Komitet Przeciwpowodziowy, IMiGW, Jurata 1999, s. 86–87.

³⁵ Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2015 r. poz. 355, z późn. zm.), art. 1 ust. 1.

³⁶ *Leksykon wiedzy wojskowej*, Warszawa, Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej, 1979, s. 496–497.

³⁷ W. Lidwa, *Współdziałanie w walce lądowej*, Wydawnictwo Tomasz Marszałek, Toruń 2000, s. 90.

³⁸ Porozumienie między Komendantem Głównym Państwowej Straży Pożarnej a Komendantem Głównym Policji z dnia 12 czerwca 2001 r. o współdziałaniu Państwowej Straży Pożarnej i Policji (niepublikowane – Wykaz aktów prawnych wydanych przez Komendanta Głównego Policji, nieopublikowanych w Dzienniku Urzędowym Komendanta Głównego Policji nr 8 – Dz. Urz. KGP Nr 8, poz. 95).

³⁹ Porozumienie Komendanta Głównego Policji i Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 17 czerwca 2004 r. w sprawie współdziałania Policji i Straży Granicznej (Dz. Urz. KGP Nr 11, poz. 58).

⁴⁰ J. Wróbel, A. Chechelski, *Współdziałanie Policji z wybranymi podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo i porządek publiczny*, Wydawnictwo Szkoły Policji w Katowicach, Katowice 2010, s. 16.

⁴¹ Porozumienie Komendanta Głównego Policji i Komendanta Głównego Straży Granicznej.

⁴² Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 706).

⁴³ Zarządzenie nr 1429 Komendanta Głównego Policji z dnia 31 grudnia 2004 r. w sprawie wprowadzenia w Policji procedur reagowania w sytuacjach kryzysowych (Dz. Urz. KGP z 2005 r. Nr 3, poz. 8).

⁴⁴ Tamże.

⁴⁵ *Ochrona przed powodzią*, s. 87.

⁴⁶ Tamże, s. 112.

⁴⁷ Tamże.

⁴⁸ Por. zarządzenie nr 841 Komendanta Głównego Policji z dnia 26 lipca 2004 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów pełniących służbę na wodach i terenach przywodnych (Dz. Urz. KGP z 2007 r. Nr 13, poz. 68).

⁴⁹ Zob. J. Telak, R. Rodziewicz, *Szkolenia policjantów pełniących służbę prewencyjną na obszarach wodnych*, w: *Dydaktyka zawodowa. Dylematy i wyzwania. Monografia naukowa*, pod red. R. Stawickiego, Centrum Szkolenia Policji, Legionowo 2015.

⁵⁰ Por. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie postępowania kwalifikacyjnego w stosunku do kandydatów ubiegających się o przyjęcie do służby w Policji (Dz. U. poz. 432, z późn. zm.).

Bibliografia

Grykień S., *Spółeczny i ekonomiczny wymiar powodzi we Wrocławiu w 1997 roku*, ZANTE, Wrocław 2008.

Koślarz R., Dziedzic P., *Poradnik projektowania obwałowań rzecznych*, IMS, Wrocław 1999.

Leksykon wiedzy wojskowej, Warszawa, Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej, 1979.

Lidwa W., *Współdziałanie w walce lądowej*, Wydawnictwo Tomasz Marszałek, Toruń 2000.

Ochrona przed powodzią, Główny Komitet Przeciwpowodziowy, IMiGW, Jurata 1999.

Pietrek G., *Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych*, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pomorskiej, Słupsk 2013.

Pietrek G., *Powódź 2010. Ochrona przeciwpowodziowa w Polsce z perspektywy administracji publicznej*, Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa, Poznań 2014.

Problemy hydrotechniki. Modelowanie i hydroinformatyka oraz wybrane zagadnienia ochrony przeciwpowodziowej, red. Kostecki S., Dolnośląskie Wydawnictwo Edukacyjne, Wrocław 2006.

Sławiński M., *Zwierzchnictwo wojewody i starosty nad Policją*, Centrum Szkolenia Policji w Legionowie, Warszawa 1999.

Sienkiewicz-Małyjurek K., Krynojewski F.R., *Zarządzanie kryzysowe w administracji publicznej. Zarządzanie bezpieczeństwem*, Difin SA, Warszawa 2010.

Telak J., Rodziewicz R., *Szkolenia policjantów pełniących służbę prewencyjną na obszarach wodnych*, w: *Dydaktyka zawodowa. Dylematy i wyzwania*.

Monografia naukowa, pod red. R. Stawickiego, Centrum Szkolenia Policji, Legionowo 2015.

Wróbel J., Chechelski A., *Współdziałanie Policji z wybranymi podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo i porządek publiczny*, Wydawnictwo Szkoły Policji w Katowicach, Katowice 2010.

Ziarko J., Walas-Trębacz J., *Podstawy zarządzania kryzysowego. Część I. Zarządzanie kryzysowe w administracji publicznej*, sp. z o.o. – Oficyna Wydawnicza AFM, Kraków 2010.

Akty prawne

Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r. poz. 469, z późn. zm.).

Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 1166, z późn. zm.).

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 706).

Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2015 r. poz. 355, z późn. zm.).

Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2016, poz. 191, z późn. zm.).

Ustawa o Państwowej Straży Pożarnej z dnia 24 sierpnia 1991 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 603).

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz. U. Nr 46, poz. 239).

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie postępowania kwalifikacyjnego w stosunku do kandydatów ubiegających się o przyjęcie do służby w Policji (Dz. U. poz. 432, z późn. zm.).

Zarządzenie nr 1429 Komendanta Głównego Policji z dnia 31 grudnia 2004 r. w sprawie wprowadzenia w Policji procedur reagowania w sytuacjach kryzysowych (Dz. Urz. KGP z 2005 r. Nr 3, poz. 8).

Zarządzenie nr 24 Komendanta Głównego Policji z dnia 10 listopada 1998 r. w sprawie realizacji przez Policję zadań w warunkach katastrof naturalnych i awarii technicznych (Dz. Urz. KGP z 1999 r. Nr 7, poz. 36).

Zarządzenie nr 841 Komendanta Głównego Policji z dnia 26 lipca 2004 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów pełniących służbę na wodach i terenach przywodnych (Dz. Urz. KGP z 2007 r. Nr 13, poz. 68).

Porozumienie między Komendantem Głównym Państwowej Straży Pożarnej a Komendantem Głównym Policji z dnia 12 czerwca 2001 r. o współdziałaniu Państwowej Straży Pożarnej i Policji (niepublikowane – Wykaz aktów prawnych wydanych przez Komendanta Głównego Policji, nieopublikowanych w Dzienniku Urzędowym Komendanta Głównego Policji nr 8 – Dz. Urz. KGP Nr 8, poz. 95).

Porozumienie Komendanta Głównego Policji i Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 17 czerwca 2004 r. w sprawie współdziałania Policji i Straży Granicznej (Dz. Urz. KGP Nr 11, poz. 58).

Summary

Police in the flood system. Chosen issues

The flood is a natural, temporary hydrological phenomenon, which is for example caused by the overflow of river or sea water. Due to the above, after exceeding the bank capacity, there takes place flooding of waterside or depression areas, resulting in the threat to the population and the property. In case of the appearance of the flood threat, the Police performs not only its statutory tasks but also implements direct actions towards the endangered population. The essential element of the effective action is the efficient functioning of the crisis management system, as well as providing the units with the appropriate life-saving equipment.

Tłumaczenie: autor